

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6C/75/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722203823
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:5722203823.1

Uznesenie

Okresný súd Martin v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX/XX, F., proti žalovanému: G. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX/XX, F., adresa na doručovanie písomností: H. XXXX, I., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd u k l a dá žalovanému, aby sa nepribližoval k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov s tým, že zákaz priblíženia sa nevzťahuje na procesné úkony nariadené súdom v konaní vo veci samej, prípadne v inom konaní, v ktorom budú žalobkyňa a žalovaný stranami sporu alebo akékoľvek iné procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní alebo iných orgánov verejnej moci v priestoroch nimi určených, a to po dobu vykonávania týchto úkonov, a aby písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami nekontaktoval žalobkyňu.

II. Žalobkyni sa priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Súd p o u č u j e žalovaného, že môže voči žalobkyni podať žalobu vo veci samej, ktorej predmetom môže byť nárok na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárok na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na súde dňa 08.11.2022 sa žalobkyňa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude žalovanému uložený zákaz priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov s výnimkou procesných úkonov vedených pred orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi Slovenskej republiky a kontaktovať žalobkyňu. Uviedla, že žalovaný sa k nej dlhodobo správal hrubo, nadával jej, vyhrážal sa fyzickým násilím a smrťou, fyzicky ju napadol. Má strach o svoj život a zdravie a dôvodné obavy, že žalovaný svoje vyhrážky naplní. V ich spoločnom byte, kde žije s maloletými deťmi, B., nar. XX. X. XXXX a H., nar. 18. 6. 2013 sa jej manžel vyhrážal a fyzicky ju napadol, pričom po poslednom napadnutí musela byť privolaná RZP, bola lekársky ošetrená a podala aj trestné oznámenie. Manžel často požíval alkoholické nápoje, omamné a psychotropné látky a potom bol veľmi agresívny. Pri poslednom fyzickom útoku, kedy jej dával facky, hrubo nadával a vyhrážal sa že ju zabije, hodil ju o stenu a spôsobil jej zranenia krčnej chrbtice, temena hlavy, tváre, pričom dodnes slabo počuje na ľavé ucho. Svedkami tohto boli aj maloleté deti. Potom prišla policajná hliadka a privolali RZP. Manžel bol dňa 29. 10. 2022 vykázaný zo spoločného obydlia na 14 dní a následne trestným rozkazom zo dňa 30.10. 2022 bol odsúdený pre pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. Zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. Zák a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody na 6 mesiacov so skúšobnou dobou na 1 rok a zákaz požívať alkoholické nápoje. Z dôvodov, že jej psychicky aj fyzicky ubližoval, čím sa stalo ďalšie spolužitie nemožným, podá v najbližších dňoch aj návrh na rozvod manželstva. Správanie žalovaného voči nej má závažne negatívny charakter a smeruje voči mojej fyzickej a psychickej integrite. Na základe skutočnosti, že psychické, fyzické útoky a vyhrážky žalovaného prebiehali v dlhom časovom rámci, pričom odporca neprejavil snahu o zlepšenie

svojho správania, žiada, aby súd neodkladným opatrením uložil odporcovi, aby sa k nej nepribližoval na vzdialenosť menšiu ako 5 m a nekontaktoval ju. Má veľkú obavu o svoj život a zdravie, nakoľko nevie, čoho všetkého je manžel schopný, nakoľko je nevyspytateľný, bojí sa, že sa vráti, keď skončí lehota vykázania zo spoločného obydlija a ublíži jej znova. Nechce, aby deti boli znovu svedkom, ako jej ubližuje, nakoľko tým tiež trpia a boja sa ho. Dňa 8.11. 2022 podala aj neodkladné opatrenie na zákaz vstupu do bytu a obáva sa, že ak nebude môcť prísť do bytu, bude ju hľadať inde, aby jej mohol ubližovať.

2. Z listinných dôkazov predložených žalobkyňou súd zistil nasledovné skutočnosti:

3. Zo zápisnice o trestnom oznámení vyhotovenom na Obvodnom oddelení PZ Martin - východ dňa 29.10.2022 ako aj zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodenej – žalobkyne zo dňa 30.10.2022 v trestnej veci prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona súd zistil, že v čase od 27.10.2022 do 29.10.2022 žalovaný žalobkyňu v ich spoločnom byte viackrát slovne aj fyzicky pod vplyvom alkoholu napadol, pričom pri týchto útokoch boli prítomné aj ich maloleté deti. Fyzickými útokmi jej boli spôsobené zranenia tváre, temena, krčnej chrčtice, ramien, zápästia, chrčbta a hrudníka.

4. Okresný súd Martin trestným rozkazom zo dňa 30.10.2022, sp. zn. 0T/102/2022, právoplatným dňa 30.10.2022, uznal žalovaného vinným, že v dňoch 27.10.2022 a 29.10.2022 sa pod vplyvom alkoholu dopustil na manželke (žalobkyni) psychického a fyzického násillia s vyhrážaním sa smrťou a bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov, s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou na jeden rok, so zákazom v skúšobnej dobe požívať alkoholické nápoje a zároveň mu bol uložený probačný dohľad nad jeho správaním počas skúšobnej doby, za pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák.

5. Z predloženého LV č. XXXX súd zistil, že byt č. 3, nachádzajúci sa na 1. poschodí vchodu č. 15 bytového domu so súp. č. XXX v Martine na Štúrovom námestí, ktorý sa nachádza na parcele registra „C“ parc. č. XXX, k.ú. F., obec F., okres F., je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, žalobkyne a žalovaného.

6. Žalobkyňa dňa 03.11.2022 požiadala o pomoc pri riešení svojej rodinnej situácie aj Intervenčné centrum Žena v tiesni, o čom predložila potvrdenie zo dňa 08.11.2022. Žalobkyni bola poskytnutá krízová intervencia a právna pomoc v zmysle zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov. Podľa výsledkov testov Odhad nebezpečnosti a Identifikácia násillia je žalobkyňa osobou zažívajúcou psychické aj fyzické násillie zo strany svojho manžela, ktoré má stupňujúcu tendenciu, na základe čoho centrum vyslovilo odôvodnenú obavu, že násillie zo strany manžela voči žalobkyni sa môže zopakovať a jeho prípadný návrat do spoločnej domácnosti by zvýšil riziko ohrozenia života a zdravia jej aj ich spoločných detí.

7. Z úradnej činnosti je súdu známe, že uznesením zo dňa 09.11.2022, č.k. 15C/84/2022-30, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť, aby nevstupoval dočasne do bytu č. X, na 1 poschodí, vchod č. 15, bytového domu so súp.č. XXX, postavenom na parcele registra „C“ parc. č. XXX, v k.ú. F., obec F., okres F., zapísaného na LV č. XXXX, nachádzajúceho sa na ulici: námestie L. Štúra v Martine, do jeho príslušných spoločných priestorov a na k nemu prislúchajúci pozemok. Zároveň uložil žalobkyni povinnosť podať do 10 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia žalobu proti žalovanému o obmedzenie užívacieho práva žalovaného k bytu č. X, na 1 poschodí, vchod č. 15, bytového domu so súp. č. XXX, postavenom na parcele registra „C“ parc.č. XXX, v k. ú. F., obec F., okres F., zapísaného na LV č. XXXX, jeho spoločných priestorov a k nemu prislúchajúceho pozemku, nachádzajúceho sa na ulici: námestie L. Štúra v Martine, patriacemu do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne ho z jeho užívania úplne vylúčiť, z dôvodu fyzického alebo psychického násillia alebo hrozby takéhoto násillia vo vzťahu k žalobkyni alebo k blízkej osobe, ktorá býva spoločne v byte, nakoľko ďalšie spolužitie sa stalo neznesiteľným.

8. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. g) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 334 CSP súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Podľa § 337 ods. 1 CSP Ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

Podľa § 337 ods. 2 CSP Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

Podľa § 337 ods. 3 CSP Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane.

Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

9. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je potreba neodkladnej úpravy pomerov. Pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Samotný nárok teda nemusí byť preukázaný nepochybne. Je však potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd v krátkej zákonnej lehote, počas ktorej nemá dostatok času a priestoru na rozsiahle dokazovanie tak, ako je to pri rozhodovaní vo veci samej. Súd vychádza len z návrhu a priložených listinných dôkazov.

10. Z doposiaľ nazhromaždených dôkazov mal súd osvedčené dostatočným spôsobom splnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia. Na rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj z priložených listinných dôkazov mal súd osvedčené, že žalovaný sa dopustil násillia, psychického aj fyzického, voči žalobkyni. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násillia sa preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže z hľadiska procesného ide o maximálne zrýchlené konanie. Aplikácia neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. h) a g) CSP je účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia. V jeho prospech svedčí najmä to, že v dôsledku jeho uplatnenia – zákaz u priblíženia sa a kontaktovania ohrozenej osoby - sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej čeliť atakom (verbálnym alebo fyzickým). Aj keď súd v inom konaní uložil žalovanému zákaz vstupu do spoločného obydlia, týmto je žalobkyňa chránená len v domácom prostredí. V iných (aj virtuálnych) priestoroch (ulica, obchod, práca, sociálne siete, správy a pod.) môže byť zo strany žalovaného vystavená psychickému a fyzickému násilliu. Nariadením neodkladného opatrenia nemusí žiť v strachu a obavách. Násillie možno charakterizovať ako akýkoľvek akt, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca alebo

poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násilia je bolesť a hrozba bolesti. Násilie, ktoré spôsobuje bolesť, je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatela nad svojou obeťou. Násilie sprevádzané spôsobovaním bolesti je prejavom prežívania moci páchatela násilia nad svojou obeťou, ktorá je v týchto prípadoch bezmocná. Táto bezmocnosť byva častým cieľom páchatela, ktorému tento fakt prináša istú formu uspokojenia – ide o podrobenie si obeť. Násilím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násilím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násilie nemusí obsahovať len fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násilie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násilie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násilia. Je zvlášť účinné, ak sa spája s fyzickým násilím. Pojem násilia ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násilie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Ide o telesnú, aj duševnú ujmu. Žalobkyňou opísané správanie žalovaného nasvedčuje tomu, že u neho nejde o ojedinelé vybočenie z bežného spôsobu života, ale ide u neho dlhodobé správanie sa k žalobkyni. Správanie žalovaného vzbudzuje u žalobkyni dôvodnú obavu o život a zdravie. V záujme ochrany žalobkyne má súd za to, že je potrebné ju chrániť aj tým, že žalovaný sa nemôže priblížiť k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nemôže žalobkyňu písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovať a vytvárať na ňu tak psychický nátlak. Je úlohou práva v takýchto prípadoch chrániť slabšiu stranu. Zákaz priblíženia sa k žalobkyni sa nevzťahuje na procesné úkony, ktoré budú nariadené súdom vo veci samej alebo orgánmi štátnej a verejnej správy (napr. konanie o rozvod, konanie o obmedzenie užívacieho práva k bytu a pod.).

11. O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Nakoľko súd nariadil neodkladné opatrenie ešte pred začatím konania a žalobkyni neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej, keďže je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, zároveň poučil žalovaného, že môže podať voči žalobkyni žalobu vo veci samej, ktorej následkom by bolo v prípade jej úspešnosti zrušenie neodkladného opatrenia v súlade s ust. § 337 ods. 3 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením (§ 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku).